

ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΖΙΜΟ ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ

Η ΑΡΕΝΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: ARCHANES E ALTRI RACCONTI
Από τις Εκδόσεις Mondadori, Μιλάνο 2010
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η αγένα των αιώνων**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Valerio Massimo Manfredi
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Άμπε Ραϊκού
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Κασαπίδης
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Ηλίας Μασούρης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνια Λαδοπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Valerio Massimo Manfredi, 2010
First published by Arnoldo Mondadori Editore S.p.A.
This edition published by arrangement with Grandi & Associati
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2011

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2011, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-067-5

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

**ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΣΙΜΟ
ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ**

**Η ΑΡΕΝΑ
ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ**

*Μετάφραση:
Άμπυ Ραΐκου*

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ
ΤΟΥ ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΣΙΜΟ ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ

Οι Έλληνες της Δύσης, Λιβάνης, 1997
Μέγας Αλέξανδρος, Ο γιος του ονείρου, Λιβάνης, 1999
Μέγας Αλέξανδρος, Η άμμος του Αμμωνα, Λιβάνης, 1999
Μέγας Αλέξανδρος, Τα πέρατα του κόσμου, Λιβάνης, 2000
Η επιστροφή από την Τροία, Λιβάνης, 2001
Η ασπίδα της Σπάρτης, Λιβάνης, 2002
Η τελευταία λεγεώνα, Λιβάνης, 2002
Παλλάδιο, Λιβάνης, 2002

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

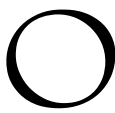
Ο Πύργος της Μοναξιάς, 1998, μτφρ. Λένα Ταχμαζίδου
Ο Φαραώ της Αμμων, 2000, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Χίμαιρα, 2002, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ο Χρησμός, 2004, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ο τύραννος των Συρακουσών, 2004, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Η Αυτοκρατορία των Δράκων, 2005, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Οι εκατό ιππότες, 2006, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ζευς, 2007, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ο Χαμένος Στρατός, 2008, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Οι τελευταίες ημέρες του Καίσαρα, 2009, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Μέγας Αλέξανδρος – Το μυστικό του τάφου του, 2010,
μτφρ. Άμπυ Ραΐκου

Στον Φράνκι Μπάλαντ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αρχάνες	11
Limes	43
Οι θεοί της αυτοκρατορίας	105
Midget war	141
Millennium Arena	197

ΑΡΧΑΝΕΣ

Δημήτρης άναψε ένα τσιγάρο και φύσηξε ένα πυκνό σύννεφο γαλάζιου καπνού.

Αρχάνες, συλλογίστηκε, πραγματικά περίεργο όνομα ακόμα και για κάποιον σαν εμένα που σε όλη του τη ζωή αρέσκειται στη μελέτη των τοπωνυμίων. Υπαινικτικό, συναρπαστικό.

«Οι λάτρεις του τοπικού φολκλόρ εξηγούν ότι το όνομα προέρχεται από το γεγονός πως το χωριό βρίσκεται στη βάση ενός κοιλώματος, περικυκλωμένο από υψώματα που το καθιστούν ελάχιστα ορατό. Κρυμμένο. Και επειδή όμως κρύβει πολλά μυστικά σημεία χάρη στον καρστικό χαρακτήρα του εδάφους του. Σ' αυτά τα μέρη κυκλοφορεί μια ιστορία: στις αρχές του δεκάτου ενάτου αιώνα, ένας Άγγλος συγγραφέας ήρθε εδώ και άρχισε να εξερευνά τις σπηλιές των γύρω βουνών, ακόμα και του όρους Γιούχτα, στην κορυφή του οποίου, όπως φυσικά γνωρίζεις, βρίσκεται ένα μινωικό ιερό. Σκέψου πως αναζητούσε το λαβύρινθο του Μίνωα και ίσως ακόμα και τον Μινώταυρο στα μέρη της Παλαιόχωρας. Τρελός, σύμφωνα με κάποιους· μάντης, σύμφωνα με άλλους. Μια μέρα, μπήκε στην αγορά του χωριού, αγόρασε γαλέτες, παστό κρέας, καρύδια, αμύγδαλα και ξερά σύκα, ένα παγούρι, κεριά από λίπος και σπίριτα, γέμισε

ένα μεγάλο σακίδιο κι έφυγε. Χάθηκε στα σπλάχνα του βουνού και όλοι τον θεώρησαν αγνοούμενο. Όταν εμφανίστηκε ξανά, το βλέμμα του ήταν σαν χαμένο και τα μαλλιά του είχαν ασπρίσει. Και δεν αναγνώριζε πια κανέναν».

Ο σερβιτόρος έφερε ένα ούζο ακόμα και ο Δημήτρης Κανελλόπουλος, κτηνίατρος της μικρής πόλης και φίλος μου από τα φοιτητικά χρόνια, κατέβασε μια γουλιά, ενώ εγώ συνέχιζα με τη ρετσίνα μου. Στις μέρες μας οι Έλληνες σχεδόν ντρέπονται γι' αυτήν, λένε πως φτιάχνεται με τα απομεινάρια της κανονικής παραγωγής κρασιού και πως το ρετσίνι σκοτώνει κάθε άλλη γεύση, εγώ όμως δε συμφωνώ: υπάρχει ρετσίνα και ρετσίνα. Υπάρχει η καλή, η φτηνιάρικη και υπάρχει ακόμα μία που παράγεται στο Βόλο, δροσιστική και αφρώδης, που αν την πιεις παγωμένη, είναι σκέτη μαγεία.

«Μα για φαντάσου», συνέχισε ο Δημήτρης, «να βρεθούμε έτσι, ύστερα από τόσα χρόνια, σ' ένα μέρος σαν αυτό. Πόσες πιθανότητες υπήρχαν κατά τη γνώμη σου;»

«Μία στο εκατομμύριο. Πράγματι, τη σημερινή ημερομηνία λέω να την παίξω στο Λόττο», απάντησα. «Αυτό όμως είναι το ωραίο της ζωής: σου επιφυλάσσει πάντα εκπλήξεις. Το γεγονός ότι τα κατάφερα να σε ξετρυπώσω, σημαίνει πως αυτό το μέρος δεν είναι και τόσο κρυφό και απομονωμένο».

«Το γεγονός ότι βρεθήκαμε ήταν καθαρά θέμα τύχης. Αν η σκυλίτσα του καφετζή δε γεννούσε τα κουταβάκια της, δε θα είχαμε συναντηθεί. Η περιφέρειά μου είναι πολύ εκτεταμένη, κι εγώ δε μένω στο χωριό. Από δω θα ξαναπερνούσα ύστερα από δύο εβδομάδες και κατά πάσα πιθανότητα εσύ δε θα ήσουν πια εδώ. Ή ίσως και να ήσουν. Πόσο λες να μείνεις;»

«Μμμ, μια-δυο βδομάδες, σίγουρα: πρέπει να τελειώσω την αναφορά μου σχετικά με την ανασκαφή, την οποία ο εκδότης μου περιμένει εδώ κι ένα μήνα. Όπου να 'ναι τον βλέπω να χάνει την υπομονή του και να με αφήνει στα κρύα του λουτρού. Εν πάση περιπτώσει, η πρόβλεψη είναι για δύο εβδομάδες, όμως δε σκοπεύω να το κουνήσω από δω μέχρι να ολοκληρώσω τη δουλειά μου, διαφορετικά δεν πρόκειται να την τελειώσω ποτέ».

«Τέλεια! Σε προσκαλώ, λοιπόν, ένα βράδυ για δείπνο στο σπίτι μου και τότε τότε θα περνάω και από δω, από το καφενείο, ώστε να πίνουμε κάτι μαζί και να λέμε δυο κουβέντες για τα παλιά. Πού μένεις;»

«Στο Τέρα Μάρις. Είναι ένα ολοκαίνουργιο ξενοδοχείο σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων από εδώ».

«Το ξέρω».

«Αύριο όμως θα πάω να δω ένα σπιτάκι στο δρόμο για το Ηράκλειο, και αν τα βρούμε με τους ιδιοκτήτες, θα το νοικιάσω. Δε μου αρέσει να μένω σε ξενοδοχεία, κι εξάλλου το κόστος δεν είναι αμελητέο. Με την καθιέρωση του ευρώ, η Ελλάδα δεν είναι πια φτηνή όπως ήταν παλιά. Μου φαίνεται εξίσου ακριβή με την Ιταλία».

Ο Δημήτρης έμεινε για λίγο βυθισμένος στις σκέψεις του, μετά συνέχισε: «Το ξέρεις πως σκέφτομαι ακόμα την Άννα;»

«Το πιστεύω. Ήταν ωραία και έξυπνη κοπέλα και μου φαινόταν μάλιστα πως τα πηγαίνατε καλά οι δυο σας. Πώς και χωρίσατε;»

«Εκείνη δεν ήθελε να έρθει να μείνει στην Ελλάδα, και μάλιστα εδώ. Είχε έρθει μαζί μου και της άρεσε, αλλά μόνο για διακοπές, όχι για να ζήσει μόνιμα. Στο τέλος παντρεύ-

τηκα μια κοπέλα από τα μέρη μου κι απέκτησα δυο παιδιά. Κι εσύ;»

«Είμαι χωρισμένος. Με τη Λίζα δεν είχαμε πια να πούμε και πολλά, και χωρίς παιδιά είναι δύσκολο να συνεχίσει κανείς να εφευρίσκει κάθε μέρα θέματα για συζήτηση. Παρ' όλα αυτά, έχουμε μείνει φίλοι. Κάθε τόσο κάνουμε και έρωτα... Εν πάση περιπτώσει, μπορούσε να ήταν και χειρότερα».

Καθώς μιλούσα, πρόσεξα κάποιον που καθόταν σ' ένα τραπεζάκι λίγο πιο πέρα, μόνος του, πίνοντας τον καφέ του και καπνίζοντας ένα τσιγάρο με οβάλ διατομή και με ιδιαίτερη μυρωδιά. Το άρωμά του μου θύμιζε τα κόκκινα Τουρμάκ, αλλά δεν ήξερα καν αν κυκλοφορούσαν ακόμα: είχα να τα δω καιρό. Μου φαινόταν πως με κοίταζε.

«Μήπως ξέρεις ποιος είναι εκείνος ο τύπος με το ανοιχτόχρωμο σακάκι;» ρώτησα τον Δημήτρη.

«Τον τελευταίο καιρό κυκλοφορεί στα μέρη μας και πρέπει να τον έχω δει μια-δυο φορές. Πάντως, δεν είναι από δω, είναι ξένος, υπάρχουν αρκετοί: συνήθως Άγγλοι, Γερμανοί, Γάλλοι. Παθιασμένοι με την αρχαιότητα, περίεργοι τύποι: κυκλοφορούν στα βουνά ψάχνοντας για θραύσματα πήλινων αγγείων και παλιές πέτρες. Από την άλλη, η Κρήτη είναι μια πανάρχαιη περιοχή και σε μεγάλο βαθμό μυστηριώδης... Γιατί ρωτάς;»

«Γιατί με παρακολουθεί. Και δεν είναι η πρώτη φορά. Και χθες, καθώς έπαιρνα τον καφέ μου στην πλατεία, πάλι με κοίταζε».

«Ιδέα σου θα είναι. Γιατί να το κάνει;»

«Δεν είναι ιδέα μου, με κοιτάζει και τώρα. Βλέπω την αντανάκλασή του στην τζαμαρία του μπαρ».

«Ίσως του θυμίζεις κάποιον, μπορεί και να του αρέσεις, πιθανόν να είναι γκέι», χαμογέλασε.

«Μη λες μαλακίες».

«Πλάκα έκανα... Πρέπει να πηγαίνω. Λοιπόν, μιλάμε, εντάξει;»

«Εντάξει».

Ο Δημήτρης σηκώθηκε, μπήκε στο Λαντ Ρόβερ του και πήρε το δρόμο για το βουνό. Σηκώθηκε ένα δροσερό αεράκι που μ' έκανε να ανατριχιάσω και μπήκα στο μπαρ. Έπειτα από λίγο, με ακολούθησε και ο άνδρας με το ανοιχτόχρωμο σακάκι, που πήγε και κάθισε σε μια γωνιά να διαβάσει την εφημερίδα του. Ένωσα δυσάρεστα.

Το σπίτι ήταν χαριτωμένο, ασβεστωμένο, μ' ένα λαχανόκηπο κι έναν όμορφο κήπο με δεντρολίβανα, αγγελικές, μια πανέμορφη δάφνη, μια συστάδα από γέρικες ελιές, μια ροδιά για φρούτα και μία άλλη διακοσμητική, μια μουσμουλιά και μια κουμαριά. Πορτοκαλιές και λεμονιές ανάδιναν ένα έντονο άρωμα από τα άνθη τους, ώστε δυσκολευόμουν να το ξεχωρίσω από το άρωμα ενός βιβούρνου, τόσο φορτωμένου με λουλούδια, που τα κλαδιά του λύγιζαν κάτω από το βάρος τους. Ακριβώς ό,τι χρειαζόμουν. Οι ιδιοκτήτες του σπιτιού μού έδωσαν τα κλαδιά κι έφυγαν για την Αθήνα, όπου θα περνούσαν το καλοκαίρι. Περίεργη απόφαση: αν εγώ είχα ένα τέτοιο σπίτι, δε θα πήγαινα σίγουρα σ' εκείνη την πόλη που πηζει πάντα από την κίνηση και όπου τον Ιούνιο και τον Ιούλιο σκας από τη ζέστη.

Κάλεσα ένα ταξί για να μεταφέρω τις αποσκευές μου

από το ξενοδοχείο και διέσχισα το χωριό για να φτάσω στο καινούργιο μου σπίτι. Ήταν Σάββατο απόγευμα και στην πλατεία υπήρχε κάμποσος κόσμος. Το ταξί έκοψε ταχύτητα και για μια στιγμή είδα έναν άνδρα ντυμένο με την παραδοσιακή κρητική φορεσιά: στιβάλια, βράκα, ζωνάρι στη μέση, ριγέ πουκάμισο με διπλές μανσέτες. Μου δημιουργήθηκε η εντύπωση πως τον είχα ήδη ξανασυναντήσει, αλλά δεν είχα ιδέα ποιος ήταν και πότε τον είχα δει. Εκείνος το ένιωσε πως τον παρατηρούσα. Για μια στιγμή με κοίταξε, κι εγώ διάβασα στο βλέμμα του την ίδια ανήσυχη έκφραση αυτού που αναγνωρίζει κάποιον, χωρίς όμως να μπορεί να θυμηθεί την ταυτότητα και τις συνθήκες μιας προηγούμενης συνάντησης. Ή ίσως την αμηχανία εκείνου που νιώθει πως τον αναγνώρισε αυτός που δεν ήθελε. Ζήτησα από τον οδηγό του ταξί να κόψει ταχύτητα, όμως ο άνδρας είχε ήδη χαθεί μέσα στο πλήθος.

Τι διάβολο μου συνέβαινε; Είχα έρθει να εγκατασταθώ σ' ένα χωριό έξω από τον κόσμο, όπου όλοι θα έπρεπε να μου είναι ξένοι, και μέσα σε λίγες ώρες είχα συναντήσει έναν παλιό φίλο. Εντάξει, ο κόσμος είναι μικρός, όπως συνηθίζουν να λένε, οι υπόλοιποι όμως; Εκείνος που με παρατηρούσε στο καφενείο και τώρα αυτός τον οποίο νόμιζα πως ήξερα και πρέπει να τον είχα συναντήσει σε κάποιο καταραμένο μέρος, χωρίς να θυμάμαι ούτε το πού ούτε το πότε.

Προσπάθησα να πείσω τον εαυτό μου πως μάλλον ήταν η ιδέα μου, ίσως η κούραση ή μπορεί και το βάρος της άδειας μου ζωής το οποίο είχε αρχίσει να με πλακώνει, έχοντας πια περάσει τα πενήντα. Πολλά ενδιαφέροντα, μεγάλη περιέργεια, αλλά κανένας αληθινός σκοπός στην ύπαρξή μου, εκτός

από τη δουλειά. Τι ήταν αυτές οι παράξενες παρουσίες στις Αρχάνες; Κι εκείνος ο άνδρας με τα στιβάλια... Ήξερε ποιος είμαι, ήμουν σχεδόν βέβαιος.

Έπρεπε να ξαναστρωθώ στη δουλειά και όλα θα περνούσαν. Μου είχε συμβεί κι άλλες φορές: σε περιόδους κατάρτησης, πράγματα ασήμαντα γιγαντώνονταν σε σημείο που γίνονταν αφόρητα.

Μπήκα τελικά στο σπίτι, ξεφόρτωσα τις αποσκευές μου και πλήρωσα το ταξί. Κατόπιν, άρχισα με ηρεμία να τακτοποιώ τα πράγματά μου, να εξετάζω προσεκτικά το κτίριο, το περιβόλι, τον κήπο· τέλος πάντων, το περιβάλλον που θα φιλοξενούσε τις διακοπές εργασίας μου σ' ένα χωριό που το λένε Αρχάνες, σε απόσταση τριάντα χιλιομέτρων από το Ηράκλειο, στην Κρήτη, σ' ένα μέρος κρυμμένο από τον κόσμο. Από το παράθυρο του υπνοδωματίου μου φαινόταν το όρος Γιούχτας και τα μαύρα σύννεφα που το σκέπαζαν. Ο καιρός είχε αρχίσει να χαλαρεί.

Όταν σουρούπωσε, έκλεισα τα παράθυρα και άναψα τα φώτα. Άρχισε να βρέχει όλο και πιο δυνατά, μια βροχή επίμονη που κροτάλιζε πάνω στη στέγη και στα τζάμια, σπρωγμένα από τις δυνατές ριπές του ανέμου. Από την άλλη μεριά του δρόμου, σ' ένα λόφο, διέκρινα δυο νεαρά κυπαρίσσια να λυγίζουν σε κάθε φύσημα, αγγίζοντας σχεδόν το χώμα με τις κορφές τους.

Καθώς το κυπαρίσσι μέσα στη μαύρη νύχτα
στον άνεμο χτυπιέται, στην καταιγίδα κλαίει.*

* Τζοβάνι Πάσκολι, «Fides». (Σ.τ.Μ.)

Κάθε φορά που έβλεπα μια καταιγίδα να μαίνεται, γυρνούσαν πάντα στο μυαλό μου αυτοί οι στίχοι. Μια σχολική ανάμνηση.

Το φως της λάμπας τρεμόπαιξε, το νημάτιο, παρόλο που κόπηκε το ρεύμα, έμεινε να φωσφορίζει για μια στιγμή ακόμα και στη συνέχεια όλα βυθίστηκαν στο σκοτάδι. Αναψά ένα από τα κεριά που υπήρχαν πάνω στο τζάκι και η φλογίτσα φώτισε κάπως το δωμάτιο.

Κάθε τόσο περνούσε κάποιο αυτοκίνητο στο δρόμο και η αντανάκλαση από τα φώτα του έπεφτε σαν μία απαλή, όμοια με φάντασμα, λάμψη στο ταβάνι.

Είδα κάτι. Μια σκιά πίσω από το πέπλο του νερού που κυλούσε στο τζάμι του παραθύρου. Ένα αυτοκίνητο. Σταματημένο. Ήταν μια παλιά Μερσεντές, από αυτές με τη φαρδιά και εντυπωσιακή σαν πρόσοψη καθεδρικού ναού μάσκα του ραντιατέρ. Ήταν παρκαρισμένη στην απέναντι μεριά του δρόμου, με τη μηχανή αναμμένη και τους υαλοκαθαριστήρες να ανεβοκατεβαίνουν ρυθμικά. Στο εσωτερικό διακρινόταν το σκούρο περιγράμμα του άνδρα στο τιμόνι.

Ποιος ήταν; Τι ήθελε; Ήξερε ήδη πως είχα μετακομίσει; Ήταν ο κομπός πελάτης που κάπνιζε τούρκικα τσιγάρα; Ή ο άνδρας με το ζωνάρι και τα στιβάλια; Ή μήπως ήταν ο Δημήτρης; Μα όχι, ο Δημήτρης είχε μια Λαντ Ρόβερ και όχι μια παλιά Μερσεντές. Δεν ξέρω γιατί, όμως μέσα σ' εκείνη την ατμόσφαιρα ένιωσα τέτοια ταραχή, ώστε κάποια στιγμή αποφάσισα να βγω και να πάω να δω ποιος ήταν και τι ήθελε.

Πήρα μια ομπρέλα και άνοιξα την πόρτα που έβγαζε στον κήπο και κατόπιν στο δρόμο, όμως την ίδια στιγμή η Μερσεντές ξεκίνησε και απομακρύνθηκε αργά. Εξαφανίστη-

κε σαν φάντασμα μέσα στο τείχος νερού που έπεφτε από τον ουρανό.

Το φως γύρισε ύστερα από μισή ώρα και αφιέρωσα το υπόλοιπο της βραδιάς για να ταχτοποιηθώ στο καινούργιο μου σπίτι. Μαγείρευσα δυο αυγά για βραδινό και μετά είδα λίγο τηλεόραση. Ήμουν πολύ κουρασμένος και ελάχιστα συγκεντρωμένος για να στρωθώ αμέσως στη δουλειά. Όταν έπεσα για ύπνο, δεν μπόρεσα να μη σκεφτώ εκείνους τους δύο άνδρες. Τον πρώτο δεν τον είχα δει ποτέ, τον δεύτερο όμως κάπου τον είχα συναντήσει: σίγουρα όχι στην Κρήτη και όχι στην Ελλάδα, ούτε όμως και στην Ιταλία. Εκείνο το πρόσωπο ήταν αποκομμένο από το περιβάλλον στο οποίο το είχα γνωρίσει, κι αυτό, προς το παρόν, μου καθιστούσε αδύνατη την αναγνώρισή του. Αποκοιμήθηκα με τη σκέψη πως, σε τελευταία ανάλυση, το γεγονός είχε δευτερεύουσα σημασία και πως δεν υπήρχε τίποτα για το οποίο θα έπρεπε να ανησυχώ. Η μαύρη Μερσεντές ήταν απλώς μια σύμπτωση. Ίσως ο άνδρας που την οδηγούσε να είχε σταματήσει για να τηλεφωνήσει ή για να περιμένει μέχρις ότου μειωθεί η ένταση της καταιγίδας.

Η επόμενη μέρα προμηνυόταν υπέροχη, η ατμόσφαιρα ήταν καθαρή και η παραμικρή λεπτομέρεια διακρινόταν με κρυστάλλινη καθαρότητα. Νοίκιασα ένα μικρό τζιπάκι και ανέβηκα στο βουνό. Αν θυμόμουν καλά, μπορούσες να φτάσεις με το αυτοκίνητο σχεδόν μέχρι την κορυφή του Γιούχτα, και μ' αυτόν τον καθαρό ουρανό η θέα από την κορυφή πρέπει να σου έκοβε την ανάσα.

Στην κορυφή του βουνού λυσομανούσε ο άνεμος, όμως από κει πάνω μπορούσες να δεις τα δύο τρίτα του νησιού.

Από τη μια μεριά το όρος Ίδη, με τα γκριζα φαράγγια που γίνονταν ένα με το πράσινο των λιβαδιών και των δασών, κι από την άλλη η θάλασσα που το χρώμα της κυμαινόταν από το σκούρο μπλε μέχρι το σκοτεινό πράσινο κοντά στις ακτές. Τα κύματα έσπαγαν στην επιφάνεια, χαράζοντας με κατάλευκους αφρούς την απέραντη θαλάσσια έκταση. Γύρω μου, η πλούσια βλάστηση έλαμπε ακόμα από τη νυχτερινή βροχή και οι εκτάσεις με τα πουρνάρια –την αιθιαλή βελανιδιά νάνο– δημιουργούσαν την εντύπωση ενός τοπίου μινιατούρα. Πιο χαμηλά, τα λιβάδια ήταν γεμάτα αγριολούλουδα, με χρώματα τόσο έντονα, ώστε έμοιαζαν σχεδόν εξωπραγματικά. Κυρίως οι παπαρούνες. Οι παπαρούνες της Κρήτης δεν είναι απλώς κόκκινες, έχουν ένα ιδιαίτερα έντονο πορφυρό χρώμα, κι όταν τα πέταλά τους τα διαπερνούν οι ακτίνες του ήλιου, μοιάζουν με βρεγμένο μετάξι. Μπροστά μου, στην απέναντι πλευρά της κοιλάδας, προς τη μεριά της Παλαιόχωρας, διακρινόταν μια έρημη αγροικία και μπροστά της ένα σπάρτο εξαιρετικών διαστάσεων, με μια έκρηξη από λουλούδια κίτρινα σαν τον ήλιο. Έπρεπε να γυρίσω στη δουλειά, διαφορετικά δε θα κατάφερα τίποτα. Μάζεψα μόνο μερικούς σπόρους πεύκων για να τους πάρω στο σπίτι και να τους φυτέψω στη σέρα μου. Επέστρεψα την ώρα του μεσημεριανού και σταμάτησα πάλι στην ταβέρνα για να φάω κάτι. Καμιά περίεργη φάτσα αυτή τη φορά, κανένας που να με παρακολουθεί στα κρυφά. Μόνο ένα τηλεφώνημα από τον Δημήτρη που με καλούσε για δείπνο το Σάββατο βράδυ.

Πέρασαν έτσι τρεις μέρες ήρεμες, με δουλειά και μοναχικούς περιπάτους στο βουνό, αναγνωριστικές αποστολές

περισσότερο φυσιολατρικής παρά αρχαιολογικής φύσης, όπως συνέβαινε συνήθως όταν θεωρούσα πως βρισκόμουν σε διακοπές. Αν όμως τύχαινε να συναντήσω κάποιον, ένα βοσκό ή έναν αμπελουργό, ρωτούσα για τον Εγγλέζο που είχε χαθεί στα σπλάχνα του βουνού, στην περιοχή της Παλαιόχωρας, στις αρχές του δεκάτου ενάτου αιώνα, και βρισκόμουν μπροστά σε διαφορετικές και ποικίλα φανταστικές αφηγήσεις. Ίσως ήταν απλώς ένας μύθος, είχα αρχίσει όμως να σκέφτομαι πως ίσως υπήρχε και κάποια δόση αλήθειας και έκανα υποθέσεις σχετικά με το πού μπορεί να βρισκόταν η είσοδος της σπηλιάς. Κάμποσες φορές είχα την εντύπωση πως με παρακολουθούσαν, σκέφτηκα όμως πως ήταν πάντα η παράνοιά μου που μ' έκανε να βλέπω ή να ακούω πράγματα τα οποία δεν υπήρχαν.

Το Σάββατο το απόγευμα, πριν από το σούρουπο, γύρισα στην κοιλάδα δυτικά του Γιούχτα για να πάρω μερικές ακόμα φωτογραφίες του μινωικού ιερού, αλλά και του απίστευτου σπάρτου που είχα δει κοντά στο σπίτι, στην ανατολική πλευρά της κοιλάδας, πριν αρχίσει να χάνει τη λάμψη του. Δεν ήθελα να το παραδεχτώ, όμως μέσα στην καρδιά μου σκεφτόμουν πως τα βήματά μου θα μπορούσαν να με οδηγήσουν σε μια περιοχή με πυκνή βλάστηση που μπορεί να έκρυβε την είσοδο της σπηλιάς του Άγγλου.

Άφησα το μικρό Σουζούκι σ' ένα πλάτωμα ανάμεσα στους πρόποδες του βουνού και στη θάλασσα και άρχισα να ανηφορίζω προς την αγροικία, παίρνοντας ένα μονοπάτι αρκετά απότομο. Φαντάστηκα πως ο κυρίως δρόμος πρόσβασης ήταν από την άλλη πλευρά, γιατί από το μονοπάτι αυτό μπορούσες να ανεβείς μόνο πεζός. Σε κάποιο σημείο σταμάτη-

σα για να πάρω ανάσα. Εκείνη τη στιγμή ο ήλιος που άγγιξε τον ορίζοντα φώτισε τη στέγη του σπιτιού και την ανθισμένη κορυφή του σπάρτου, δίνοντάς του μια τέτοια λάμψη, ώστε για μερικά δευτερόλεπτα με άφησε εκστατικό. Έβγαλα αμέσως τη φωτογραφική μου μηχανή και άρχισα να ζουμάρω τη σκηνή στο φακό και να τραβάω μερικές φωτογραφίες, όμως ένας κοντινός θόρυβος βημάτων πάνω σε ξερά φύλλα με έκανε να γυρίσω, προλαβαίνοντας μόλις να δω μπροστά μου δυο άτομα με ελάχιστα καθησυχαστική εμφάνιση. Ο ένας προσπάθησε να μου αποσπάσει τη φωτογραφική μηχανή και ο άλλος έκανε να με αρπάξει από το μπράτσο, εγώ όμως άρχισα να τρέχω μέσα στη βλάστηση. Τους ένιωθα ακριβώς πίσω μου και αλλάζοντας πορεία, όρμησα στην κατηφόρα, σε μια προσπάθεια να φτάσω στο αυτοκίνητό μου.

Οι δύο τύποι δεν έλεγαν να τα παρατήσουν, κι εγώ έτρεχα όλο και πιο γρήγορα, σαν τρελός, γρατζουνώντας τα μπράτσα και το πρόσωπό μου στους τραχείς και αγκαθωτούς θάμνους της λόχμης. Για μια στιγμή, μέσα στα βάτα και στα ξερά φύλλα διέκρινα κάτι, μια σχισμή στο βράχο ή μήπως ένα άνοιγμα;

Έφτασα σχεδόν ξαφνικά στο ξέφωτο, οι άλλοι όμως ήταν πολύ κοντά ώστε να προλάβω να βάλω μπροστά το αυτοκίνητό μου, κι έτσι αναγκάστηκα να συνεχίσω την πορεία μου, ελπίζοντας να φτάσω στον κοινοτικό δρόμο, όπου υπήρχε μια στοιχειώδης κυκλοφορία και, ίσως, οι δύο άνδρες θα εγκατέλειπαν την καταδίωξή μου.

Δεν άντεχα πια, τα γόνατά μου λύγιζαν και η αναπνοή μου είχε κοπεί. Ήταν τόση η κούραση και ο πόνος που ένιωθα, ώστε σκεφτόμουν να παραδοθώ. Τι χειρότερο θα μπορούσε να μου συμβεί από το να πάθω έμφραγμα; Έφτασα

στο δρόμο και παραλίγο να με πατήσει ένα φορτηγό που έστριψε απότομα και απομακρύνθηκε ξεκουφαινοντάς με με το κλάξον του. Δεν τολμούσα να γυρίσω πίσω, αλλά δεν είχε και μεγάλη σημασία, γιατί είχα ήδη εξαντλήσει όλες μου τις δυνάμεις και δεν μπορούσα πια να τρέξω.

Δε συνέβη τίποτα. Κανένας δε με ακολουθούσε πια κι αυτό μου φάνηκε τόσο περιεργό, ώστε σχεδόν μου πέρασε από το μυαλό η ιδέα πως όλα μπορεί να τα είχα ονειρευτεί. Και όμως οι γρατζουνιές που είχα στο πρόσωπο και στα χέρια μου και τα σκισμένα μου ρούχα μου θύμιζαν πως όλα ήταν απολύτως πραγματικά. Ευτυχώς, είχα σώσει τη φωτογραφική μου μηχανή, ολοκαίνουργια του κουτιού. Ένωθα όπως εκείνος ο Άγγλος που είχε χαθεί στα έγκατα του βουνού και είχε ξαναεμφανιστεί με τα μαλλιά του άσπρα και το βλέμμα χαμένο, κι όταν ξαφνικά άκουσα να μου απευθύνουν το λόγο –κοίτα σύμπωση!– στα αγγλικά, ένιωσα σαν να δέχτηκα ένα χτύπημα: «*Would you mind for a ride?* Θέλετε να σας πάρω;»

Είχε πια σκοτεινιάσει και δεν μπορούσα να διακρίνω καλά το πρόσωπο του ευεργέτη μου, απάντησα όμως χωρίς δισταγμό: «*Sure, thank you*» και ανέβηκα στο γκρι Πεζό, χωρίς να αναρωτηθώ γιατί στην ευχή κάποιος θα μάζευε από το δρόμο έναν άγνωστο τύπο, αξιολύπητο, βρομερό και γεμάτο γρατζουνιές. Πράγματι, υπήρχε κάποιος λόγος. Και το άρωμα των κόκκινων Τουρμάκ που πλημμύριζε το αυτοκίνητο δε μου άφηγε καμία αμφιβολία.

Ήταν εκείνος.

Ο άνδρας που με κοίταζε στο μπαρ στην πλατεία, ενώ κουβέντιαζα με τον Δημήτρη.

«Ποιος είστε;» τον ρώτησα.

«Κάποιος που σας ψάχνει εδώ και κάμποσο καιρό».

«Και ο οποίος συνηθίζει να κυκλοφορεί με μια παλιά μαύρη Μερσεντές».

«Μερικές φορές».

«Και γιατί με ψάχνετε;»

«Γιατί είστε ο τελευταίος που συνάντησε τον Τζαμάλ Χασανί και ο τελευταίος που του μίλησε στο τηλέφωνο».

«Μα τι λέτε;»

«Μήπως δεν είναι αλήθεια;»

«Καλά λοιπόν, μόνο που αυτό είναι δική μου δουλειά κι εξάλλου πράγματι τον συνάντησα, και μάλιστα του μίλησα και στο τηλέφωνο. Παρ' όλα αυτά, δεν ήξερα πως ήμουν ο τελευταίος. Τι τρέχει; Τι συμβαίνει; Μήπως είναι νεκρός;»

«Δε νομίζω. Ίσα ίσα, πιστεύω πως είναι μια χαρά, θα θέλαμε όμως πιο ακριβείς πληροφορίες για το άτομό του. Για αυτό σας παρακολουθούσαμε. Τι συνέβη στο πρόσωπο και στα μπράτσα σας;»

«Ακούστε, όλη αυτή η ιστορία δε μου αρέσει καθόλου και μόλις μπούμε σε κάποιο κατοικημένο μέρος, θα ήθελα να κατέβω. Δεν ξέρω ποιος είστε, κι εκείνοι οι δύο γοργίλες που ρίξατε στο κατόπι μου, παραλίγο να με κάνουν να πάθω έμφραγμα. Να γιατί είμαι σε τέτοια αξιοθρήνητη κατάσταση. Ευτυχώς που είμαι αρκετά γυμνασμένος και...»

«Κοιτάξτε, εγώ δεν έριξα κανέναν στο κατόπι σας, εκτός από τον εαυτό μου».

«Μα τότε...»

«Σ' αυτά τα μέρη υπάρχουν άνθρωποι πολύ ζηλόφθονοι με την ιδιωτική ιδιοκτησία, δεν το ξέρατε;»

«Όχι, τώρα το έμαθα».

«Καλώς. Σας περιμένουν για δείπνο, έτσι δεν είναι;»

«Αυτό πάλι... Μα λοιπόν...»

«Σε λίγο θα μάθετε μερικά πράγματα, κι εμείς, ελπίζω, θα μάθουμε κάποια άλλα. Ο Δημήτρης Κανελλόπουλος δε δούλεψε ποτέ ως κτηνίατρος, είναι επιθεωρητής της Ιντερπόλ κι αυτή τη στιγμή συνεργάζεται μ' εμάς».

«Με ποιους εσάς;»

«Εμάς της ΜΙ6. Κι ακόμα, με τις δικές σας ομάδες που ειδικεύονται στην προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς».

«Τους ξέρω, έχω μάλιστα δουλέψει μαζί τους».

«Ονομάζομαι Τζορτζ Στάντον, θα μπορούσα όμως να λέγομαι κι αλλιώς».

«Δε δυσκολεύομαι να το πιστέψω».

«Ωραία», κατέληξε ο Στάντον, «φτάσαμε σχεδόν».

Βγήκαμε από τον κοινοτικό δρόμο και πήραμε ένα αγροτικό δρομάκι που οδηγούσε σ' ένα απομονωμένο και εκ πρώτης όψεως ακατοίκητο αγρόκτημα, αμέσως όμως πρόσεξα πως από τα κλειστά παντζούρια έβγαινε λίγο φως. Ο Στάντον άνοιξε την πόρτα κι εγώ τον ακολούθησα στο εσωτερικό. Βρεθήκαμε σ' ένα δωμάτιο αρκετά μεγάλο, με ένα τραπέζι, μερικές καρέκλες και μια κουζίνα με δυο μάτια. Ο Δημήτρης μαγείρευε κρέας και γύρισε για να με χαιρετήσει. «Μόνο βουνό με βουνό δε σμίγει, φίλε μου».

«Τι μαλάκας που είσαι!» απάντησα.

«Τον Χασανί; Φυσικά και τον γνώρισα: ήταν υπάλληλος της Υπηρεσίας Αρχαιοτήτων στο Ιράκ, τον καιρό του πρώτου Πολέμου του Κόλπου. Μα γιατί σας ενδιαφέρει και γιατί

όλα αυτά τα μυστήρια; Μου φαίνεται σαν να παίζω σε αστυνομικό έργο δεύτερης κατηγορίας».

«Και όμως σε διαβεβαιώ πως είναι πρώτης κατηγορίας. Άκουσέ με καλά», απάντησε ο Δημήτρης, «γνωρίζομαστε κάμποσο καιρό, ξέρεις πως είμαι εντάξει κι επομένως μπορώ να σου ζητήσω να με εμπιστευτείς».

«Δεν ήξερα όμως πως έχεις διπλή ζωή».

«Τι σημασία έχει; Όλοι έχουμε διπλή ή τριπλή ζωή, άλλος περισσότερο κι άλλος λιγότερο. Απάντησε στις ερωτήσεις που θα σου κάνουμε και σου δίνω το λόγο μου πως στο τέλος θα σου αποκαλύψουμε ό,τι είναι δυνατόν να αποκαλυφθεί. Είναι κάτι που έχει σχέση με τη δουλειά σου και μπορείς να μας φανείς πολύ χρήσιμος. Μην κρύψεις τίποτα: η παραμικρή λεπτομέρεια μπορεί να είναι πολύτιμη και να μας βοηθήσει να λύσουμε ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα».

Έγνεψα καταφατικά με το κεφάλι.

«Ωραία. Λοιπόν, δεν τον είχες συναντήσει ποτέ προηγουμένως;»

«Όχι. Τον γνώρισα πριν από πολλά χρόνια, όταν εκείνος ήταν ένας απλός έφορος του Ιρακινού Μουσείου κι εγώ ένας νεαρός ερευνητής. Έκανα μία αναγνωριστική επιχείρηση στην έρημο, στην περιοχή της Φαλούζα, μαζί με μια ομάδα φίλων και συνεργατών. Ήταν Αύγουστος κι εμείς ήμασταν για δέκα ώρες κάτω από τον καυτό ήλιο, τρώγοντας καρπούζι για να αποφύγουμε την αφυδάτωση. Δεν ξέρω αν το έχετε δοκιμάσει ποτέ, αλλά όταν, σε συνθήκες πολύ υψηλής θερμοκρασίας, τρως καρπούζι, η ανάγκη για νερό μειώνεται στο μισό. Το πρόβλημα είναι να βρεις καρπούζια, πράγμα που δεν είναι πάντα εύκολο».

Στις Αρχάνες της Κρήτης, ένας αρχαιολόγος ερευνά την υπόθεση εξαφάνισης του επικεφαλής της αρχαιολογικής υπηρεσίας του Ιράκ, η οποία σχετίζεται με μια σπάνια ποικιλία φυτού.

Στην κατακτημένη από τους Λογγοβάρδους Ιταλία, μια ατίθαση νεαρή κοπέλα ερωτεύεται τον «εχθρό» της.

Μια σπείρα λαθρεμπόρων ανακαλύπτει ένα από τα σπουδαιότερα αρχαία αγάλματα της Ιταλίας.

Ένα στέλεχος αμερικανικής πολυεθνικής εταιρείας που σχεδιάζει λογισμικό για το στρατό πέφτει θύμα δολοφονικής απόπειρας.

Οι καλύτεροι πράκτορες του κόσμου απαγονται από επιχειρηματίες που στήνουν αληθινές μάχες σώμα με σώμα στοχεύοντας στη διασκέδαση ορισμένων και στο κέρδος.

*Πέντε διηγήματα μυστηρίου και περιπέτειας
από το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον, γραμμένα
με την εξαιρετική πένα του Βαλέριο Μάσιμο Μανφρέντι.*

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ISBN 978-960-496-067-5

9 789604 960675

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 08715